

The world business organization

Vereniging Effecten
Uitgevende
Ondemeringen

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken
Postbus 20018
2500 EA Den Haag
Per e-mail: cie.biza@tweedekamer.nl

Den Haag, 22 mei 2015

Onderwerp: Aandachtspunten voor een effectieve Wet Huis voor Klokkeluiders

Geachte commissieleden,

Onze organisaties verwelkomen de verbeteringen die zijn aangebracht in het nu voorliggende initiatiefwetsvoorstel Huis voor Klokkeluiders. Echter, naar onze mening zijn de voorstellen voor het tot stand brengen van het beoogde Huis voor Klokkeluiders niet voldoende om het effectief en vertrouwenwekkend te kunnen laten functioneren.

Vooraf stellen wij dat misstanden zoals fraude en corruptie goed bestuur ondermijnen, de integriteit van de markt bedreigen, eerlijke concurrentie belemmeren en het publieke vertrouwen verstoren. Een effectieve wet die daadwerkelijk bescherming biedt aan bonafide melders is een belangrijk instrument voor de aanpak van dergelijke misstanden.¹

De Wet Huis voor Klokkeluiders zal een belangrijke bijdrage leveren aan de aanpak van onwettige en onethische praktijken, zowel in de private als in de publieke sector, mits signalen van melders in een veilige omgeving kunnen worden gemeld en onderzocht. Daartoe is het volgende van belang.

Duidelijke taken en bevoegdheden

Het Huis kan enkel effectief opereren wanneer zijn taken en bevoegdheden glashelder zijn. Zo ontbreekt het in het huidige voorstel aan duidelijke bevoegdheden van het Huis om zijn onderzoekstaak effectief te kunnen uitvoeren. Het Huis dient een heldere wettelijke inbedding van zijn rechtspositie en samenwerkingsrelaties te hebben ten opzichte van het Openbaar Ministerie, toezichthouders en overheden.² Over een mogelijk gebruik van de onderzoeksgegevens en -resultaten van het Huis door het Openbaar Ministerie of toezichthouders dient volledige duidelijkheid te bestaan. Ook dient dat gebruik met voldoende waarborgen te worden omkleed.

¹ PwC 2014 Global Economic Crime Survey, p. 41: 'Many countries, recognizing the important role whistleblowing plays in combating economic crime, have enacted or are considering enacting laws protecting whistle-blowers from retribution'.

² Dat het nodig is de samenwerkingsrelaties wettelijk te regelen wordt ook onderschreven door het College van procureurs-generaal en het Markttoezichthoudersberaad in hun brieven (van resp. 26 augustus 2013 en 9 september 2013) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Vertrouwen is onontbeerlijk

Het Huis moet worden gekenmerkt door onafhankelijkheid, gezaghebbende reputatie, onbesproken gedrag en professionaliteit van en geheimhouding door zijn medewerkers. Terecht worden advies- en onderzoekstaken in het voorstel gescheiden. Echter, de voorgestelde constructie van het Huis gaat niet ver genoeg. De zogenoemde 'Chinese walls' die in het voorliggende voorstel worden beschreven, zijn hiervoor - zo leert de ervaring - niet voldoende. Zolang adviseurs en onderzoekers als collega's onder dezelfde voorzitter en binnen hetzelfde gebouw werken, is de onafhankelijkheid in het geding en kan twijfel ontstaan over de integriteit en betrouwbaarheid van het Huis.

Vertrouwelijke behandeling van onderzoeksrapporten die betrekking hebben op de private sector is cruciaal. Wij menen dat het onjuist is deze onderzoeksrapporten openbaar te maken in het licht van de beperkte onderzoeksbevoegdheden en omdat het onderzoek volgens het voorstel niet zal ingaan op de schuldvraag. Met de publicatie van het onderzoeksrapport zouden rechts- en natuurlijke personen bij voorbaat als schuldig kunnen worden aangemerkt. Aldus wordt inbreuk gemaakt op het rechtsbeginsel dat iedereen onschuldig is tot het tegendeel is bewezen. Bovendien zouden daardoor ondernemingen het risico lopen van onherstelbare reputatieschade en financieel-economische schade. Voorkomen moet worden dat het Huis, direct of indirect, op de stoel van de (straf-)rechter zou belanden. Bovendien zal openbaarmaking contraproductief werken in het oplossen van de maatschappelijke misstand.

Wij zouden het bijzonder op prijs stellen wanneer u bovenstaande suggesties in acht neemt bij uw besluitvorming over dit, op zich prijzenswaardige, initiatief.

Uiteraard zijn wij graag bereid bovenstaande nader toe te lichten.

Hoogachtend,

ICC Nederland

Henk Broeders
Voorzitter

VNO-NCW

Hans de Boer
Voorzitter

TI-Nederland

Arjen Tillema
Voorzitter

LVVV

Leo ten Brink
Voorzitter

VCO

Geert Vermeulen
Wvd. Voorzitter

VEUO

Jan Nooitgedagt
Voorzitter

Correspondentieadres

ICC Nederland

T.a.v. mw. drs. M. Wolfs

Algemeen secretaris

Bezuidenhoutseweg 12

2594 AV Den Haag